

АХА ДҮҮ АРАДТАЙ—ХЭТЭ МҮНХЭДӨӨ!

МАНАЙ орон дотор байгша оной юнион 20-ноо ахилд, совет-монгол хани барисаанай заншалта хара үнэгэргэдэ. Энэ харын зорилго юу гэхэд, социализм байгуулагдаа монгол арадай туйлаан амжалтануудтай оройнгоо амжалтад үргэнөөр танилсуула, хоёр арадай хоорондох эбэршэгүй хани барисаан болон нэгдэллэ саашаа дань бэхжүүлэн хүгжөөлгэд туйлаха байна.

Үнэгэрлэн жэлдэ совет-монгол харилсаа хүжөөх үедэ гайхамнаг үйлэ үшарнууд болоо бэлэй. Нүхэр Цеденбалар толгойлогдон МНР-эй партино-правительствена делегаци Советскэ Союзд эрхэн, нүхэр Брежневэр толгойлогдон Советскэ Союзай партино-правительствена делегаци Монголой Арадай Республикада айлшалан байхана гадна, анхнай дотроон сар болзорой гүйсэнтэй дашарам дуулан, хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туйлалсалгын шэнэ дотроо баталагдаа нан. Энэнь совет-монгол харилсаа хүжөөлгэдэ, социализм байгуулгад, МНР-эй экономико, бөө даанхай байдал бэхжүүлгэд, хоёр оройн хоорондох культурна болон научна холбоо саашаа мандуулгад угаа эхэ үүргэ дүүргэ.

Дурсагдахан документүүдэ совет болон монгол арадууд сэдхэлээ айхатар ханангар угтан байшаагаа. Юундб гэхэд, энээнэй аша туйлаан Советскэ Союзай болон Монголой Арадай Республикын хоорондох эбэршэгүй хани барисаан улам саашаа халбаран батажаа буу.

Партиная, профсоюзай, залуучуудай болон олонитын эмхи зургаануудар дамжан, хани нүхсэлэй холбоон сар үргэлжэ бэхжэнэ. Совет-монгол болон монгол-совет хани барисаанай бүтээмүй, хилин саанхи ороонуудай хани нүхсэлэй болон культурна холбоо байгуулха совет бүтээмүүдэй союз, хани нүхсэлэй Монголдох бүтээмүй, эб найрамдал хамгаалха комитет болон нимэрхүү олонитын бусадшье эмхи зургаанууд манай арадуудай хоорондох хани нүхсэлэе хүжөөхэ хэрэгтэ эхэхэн нүлөө үзүүлэ.

Гүрнүүд хоорондын болон олонитын эмхинууднэ гадна, тодорхойлбол, Буряадай болон Тувын АССР-нүүдэй, Шэтин, Эрхүүгэй областнуудай, Горно-Алтайн автономито областни, Казахай болон Киргизини АССР-эй хилэ шадарай районуудай монгол арад улай харилсаан эхэхэн ула шаартай. МНР-эй хилэ шадарай районууд болон Советскэ Союзай зарим област, республикануудай хоорондох холбоо барисаан нилээд үргэлжэй. Тингэжэ ажалын, культурна байгуулалтад, партиная болон гүрэнэй эмхи зургаануудай-ажал хүдэлмэрийд дүй дүршөө халан абалсаха арга олгогдоно. Олохон хотонууд, предприниматуудай, совхоз болон госхозуудай, колхоз болон хүдөө ажыхын нэгдэлүүдэй хоорондоо нягта холбоон байгуулагдаа. Жээнэнь, Улаан-Удэ болон Дархан хотонууд анда хотууд болохтой. Улаан-Удэ ИВРЗ, Талуу-Туурай уурхайнууд, мыха-консервын комбинат, Тельманэй нэрэмжэт колхоз болон бусад эмхинууд Монголой предприняти, хүдөө аж-

А. ХАХАЛОВ,
совет-монгол хани барисаанай бүтээмүй Буряадаху
отделении правлений турүүлэгшэ

хын нэгдэллүүдтэй сэхэ харилсаан. Мүн хоёр оройн олонитын түлөөлгөнэрэй уулзалганууд хани барисаа саашаа бэхжүүлгэдэ угаа найнаар нүлөөлэ.

Манай монгол нүхдтэй—эб найрамдалтай тала баригшадтай хилэ шадар уулзалхын тула энэ статягай автор эб найрамдалтай совет комитетэй болон совет-монгол хани нүхсэлэй делегацида оролсожо, Монгол Арадай Республикада хаяхан ошожэ эрээ. Энэ уулзалганууд Ысэ-Нуурай, Баян-Ульгын—МНР-эй баруун хилин холон хоёр районуудай үнэгэргэдэ. Манай делегацида олохон республикануудай — Россия Федерациин, Казахстанай, Узбекистанай болон Киргизини түлөөлгөшдэ, тэрэ тоодо элитэ эрдэмтэд, культура, литература болон искусствын хүдэлмэрилэгшдэ, олонитын ажал аюулагдашад орожо ябалсаа. РСФСР-нэ—Новосибирск, Томско областни, Буряадай болон Тувын АССР-нүүдэй, Горно-Алтайн автономито областни түлөөлгөшдэ байлаа. Уулзалганууд эхэ урматой дулаанаар, ханаа нэгдэлэй оройн байдалда үнгэрэ. Энэ совет-монгол заншалта хани нүхсэлэе бүхн талаарн хүжөөхэ, эб найрамдал хамгаалха комитетуудай болон бүтээмүүдэй хоорондох холбоо барисаа саашаа хилин урхадха, бусадшье асуудалнууды шийдэхэ хэрэгтэ хубитал оруулха хүсэл эрмэлзэл дурсаглан уулзалга, хоорондоо үүдэй үедэ элрхэйлгэдэ.

Хамаг суглаан, митинг болон комитетууд хэдэн мянган хүнүүдэй хабалалтайгаар, эхэ сэдхэлээ ханангар оройн байдалда боложо үнгэрэ. Тэндэ хабалалсагшад коммунизм байгуулха байгаа манай оройн улан зүрхэнөө амаршалжэ, шэнэ ажабайдал зөхөн мангуулха хэрэгтэй монгол арада совет хүн оройн эхэ тула үзүүлдэгэй түлөө бэлэ байсалалгаа мэдүүлэ нан.

Үнэхөөрөөхэ совет арад Монгол гүрэнэй тогтоон сагшаа хойно тарвагдэ экономическа, культурна болон бусад туйлаалжа хүргэнэ. Энэнь партино-правительствена делегацинуудай коммунисте дотор ээглэланай ёһоор тэрэ туйлаалжа саашаа улам ургаха юм.

Тэрэшэлэн бүхн дэлхэйн арадуудтай амгалан тайбаанар ажалуулха, ажал хүдэлмэриг амгалан эрилхэ социализм байгуулха тухайлаа монгол арад элрхэйлхэ зуураа, Бетнамадэ эсэргүү америкынхидэй ээрхэг түрмийнх дотроон болон дэлхэй бумбэрэгтэй бэшэ бэшэнь гзарнуудта американска империализмын сэрэг хөмөрөө үүсэхэ ханалшаланууды шөө үзэдэг, шобто харахан байна.

Коммунизм байгуулжа байгаа совет хүнүүд дайн сэрэгтэ дурагүй. Тинхэтээ хамта дайнай шэнэ гал гуламтанууды уришалан хэргилхын түлөө эрид тэмсэхээр зоригжонтой; эб найрамдалтай түлөө бүхн хүсэлэ оролдогтоо гаргах. Совет хүнүүд национально-сүлөө-

ралгын хүдэлмэе бүхн хүсөөрөө дэмжэнэ, национализм болон неоконфуциализм алышье талааан эрид буруушаана. Хэрбээ шухала ушарай болоо наа, буу зэбсэгшье бариха эб найрамдал хамгаалхаар бэлэн. Ээрхэг түрмийнхүүдэ хатуу шантахихто үгэхэ бүхн шухала юмэн совет арадта түгэс бни.

Совет-монголой эбэршэгүй хани барисаа саашаа үргэлжэ, эб найрамдал, бүхн арадуудай өрхэ сүлөө, бөө даанхай байдал хамгаалха үүргэтэй нэгдэллэ саашаа бэхжүүлхэ хэрэгтэ монгол нүхдүүдтэй совет делегациин уулзалга хубитала янала оруулаа гэжэ нэгэн дуугаар сэгнэгдэ.

Эб найрамдал болон хани харилсаанай үүргэ бүсүүлхэ манай делегаци социализм байгуулгад, экономико, соёл культура, гэгээрэл болон адууры хамгаалгад монгол арадай туйлаан амжалтануудтай сэдхэлээ ханангар танилсаа.

Хүдөө ажыхын үйлдэбэри, нэн түрүүн мал ажалаа саашаа хүжөөхэ тухаа Арадай Монголой парти болон правительствын ямар эхэ анхарал монгол нүхдэ яабан лэ газартамнай арадай эхэ эдбхи зориг, баатаршалга, социализмы үедэ туйлаан амжалтануудаараа, мүн эхэ ороноороо урмашаан оморхон угаа элээр харагдажа байгаа нан.

Агууэхэ Октябрийн социализм революциин 50 жэлэй оёе үргэнөөр тэмдэглэхын тула бэлдэжэ байлан тухайгаа монгол нүхдэ яабан лэ газартамнай хэлээ, мэдүүлээ. Юундб гэхэд, энэ гайхамнаг оймун лэ монгол арадай эхэ найдэр болохо байна буу. Гадна энэ уярые ажаллэй шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхэ тухайлаа монголшуд баясан мэдүүлэ нан. Бидэнэр энэндэнэ тон эхээр баясаа нан.

Дурсагдахан орондоо үзэһэн харан тухайлаа, хани нүхдтэйгөө уулзалган, хоорондоо тухайлаа хэлэлцэжэ маргалдугийн. Манай делегаци түрэл нютатаг сэдхэлээ эхэ хилингар бусажа эрээ, мүн тоа дүтын, үнэн сэхэ хани, хүршэ—монгол арадай хааа хаджаа буулаанаа баяр оморхонтойнууд бусажа эрээдн. Бидэнэр ажал хүдэлмэридөө эхэ амжалта туйлахиень, зол жаргалтай ажалуушыень монгол арадта үнэн зүрхэнөө хүсөөдн.

Эбэршэгүй монгол-совет хани барисаан хэтэ мүнхдөө бэхжэжэ, хүжэжэ лэ!

нуудай тогтожо байханын элэрнэ. Дархан хотодоо промышленна томохон бүлэг байгуулагдаа. Мүнөө тепловой электростанци, Шара голдоху шулуу нүүрхэнэй уурхайнууд, цементын завод, силикатна, хирпинсин завод ашгалгада үгтөө. Болбосон түхэлтэй шэнэ хото болохоогдоно. Наян жэлүүдтэ мыханай комбинат, трикотажна болон кондитерска фабриканууд баригдахан. Энэ хадаа ороноо хурдан түргэнөөр индустриализацижа байханай болото гэршэ болоно.

МНРП болон арадай правительство хүн зонойгоо ажана байдалы улам хайжаруулха тухаа эхлэн оролдожо гаргана. Социализм, коммунизмы ерээдүй сагта байгуулха эдир багашуул тэндэ халуун анхалалаар хүрэлзлэгнхэй. Бидэнэр мүн Монголой искусств, арад нийтын оюун бэлитгэй танилсаа. Тэндэ эдир багашуул, ханнаг буурал үндэр нахатаншье уран хайханай бүлгэм, спортдо хабаалдана.

Тэрэшэлэн олохон предприняти, госхоз, хүдөө ажыхын нэгдэл, хургуули, театр, клуб, библиотекууд, музей, больница болон амаралтын байхануудаар абажа үзөөдн. Тинхэдэ оройн, хүрэн лэ газартамнай арадай эхэ эдбхи зориг, баатаршалга, социализмы үедэ туйлаан амжалтануудаараа, мүн эхэ ороноороо урмашаан оморхон угаа элээр харагдажа байгаа нан.

Агууэхэ Октябрийн социализм революциин 50 жэлэй оёе үргэнөөр тэмдэглэхын тула бэлдэжэ байлан тухайгаа монгол нүхдэ яабан лэ газартамнай хэлээ, мэдүүлээ. Юундб гэхэд, энэ гайхамнаг оймун лэ монгол арадай эхэ найдэр болохо байна буу. Гадна энэ уярые ажаллэй шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхэ тухайлаа монголшуд баясан мэдүүлэ нан. Бидэнэр энэндэнэ тон эхээр баясаа нан.

Дурсагдахан орондоо үзэһэн харан тухайлаа, хани нүхдтэйгөө уулзалган, хоорондоо тухайлаа хэлэлцэжэ маргалдугийн. Манай делегаци түрэл нютатаг сэдхэлээ эхэ хилингар бусажа эрээ, мүн тоа дүтын, үнэн сэхэ хани, хүршэ—монгол арадай хааа хаджаа буулаанаа баяр оморхонтойнууд бусажа эрээдн. Бидэнэр ажал хүдэлмэридөө эхэ амжалта туйлахиень, зол жаргалтай ажалуушыень монгол арадта үнэн зүрхэнөө хүсөөдн.

Эбэршэгүй монгол-совет хани барисаан хэтэ мүнхдөө бэхжэжэ, хүжэжэ лэ!

Шираб НИМБУЕВ

МОНГОЛ ЭХЭ

Монгол эхын хүндшэ ёһодонь
Хэнэйшье сэдхэл баясахаал,
«Минин хүү» гэжэ нэрлэхэдэн,
Юунхэньшье үнэтэй ханагдахал.
Шамдажа шанган хайхан
сайгаа
Уулгагүйдөө гаргахгүйл,
Шаргал үрмэ, хуураан
будгаага
Эдоулайгүйдөө табихагүйл.

«Сайн ябаарай, хүү минь!»
Гэжэ юрөөхэл гарахадань,
«Сайн ябаарай, хүү минь!»
Гэжэ гээгдэхэл мордоходонь...
Удаан жаргагты, монгол эхэ,
Ута үндэр наа навалатгы,
Аша гүшанартай олон олон
болот лэ,
Адуу малтайн улам улам
үржэжэ лэ!

ИИСЭНГЫНХИД УРЯАЛНА

Сэлгэхэн Ярууна тухай уянгата байхан дуунай аялга уужал нутагтайн тала дайла, ой хубшоор сууряатан, гол нуурчуудайн нурга эльбэн эдэлдэ байдаг лэ!

Ярууны эон хэр угһаа хойшо мал ажал эрхилдэг байхан. Эндэ балшари, сабшалан элбэг. Ярууна нутагтайнд ажал хэрэгээрээ суурхадат. Хэл мэдэхгүйл дла, республика соогоо суурхалан хонингон Нидын Бадамсвай ажаллэй габяаа! Тэрэ 100 эхэ хонин буриһөө 111 хурга абалт, республика соогоо түрүү нуури ээлэнхэй. Аймагай түрүү наа-линал Аврора Николаева, Балма Ванчикова, Думча Цыренова, Цырежит Дугарова гэһил мургондэ эрхилсэжэ ябана.

Июниин эхээр «Шобода» колхоз гүрөндэ һү, мыха, үндэгэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсүб түргээр юм. Түсүбөөо галуур 900 центнерһээ бага бэшэ һү гүрөндэ тушаахын түлөө мургасэжэ байна. «Дружба» колхозийнхид июниин гурбандэ гүрөндэ һү тушаалгаар зургаан харынгаа түсүбэ дүүргэн тухайла мэдээсэ. Тус колхозой наалшад түсүбөөо галуур 970 центнер һү гүрөндэ худалдаха зорилготой.

Ярууны малшадзуалангуудаа оройоор уншй. Тэндэ Байса, Хугал, Заз, Түрхэл гэхэ мэтэ гол горхонууды зуршан, нийтын һүрэг мал адуулагдана. Июниин эхээр Иисэнгын совхозой мал адуулагшад аймалхайгаа бүхн колхозууд болон совхозуудай малшадта: «Зунай балшарын зүүн хонотго—100 килограмм нэмэтэ шэгнүүр» гэһэн уриатайгаар ханданан байна.

Унгаршэ жэлдэ Иисэнгын мал адуулагшад социализм мургондэ эрхилсэжэ ябана.

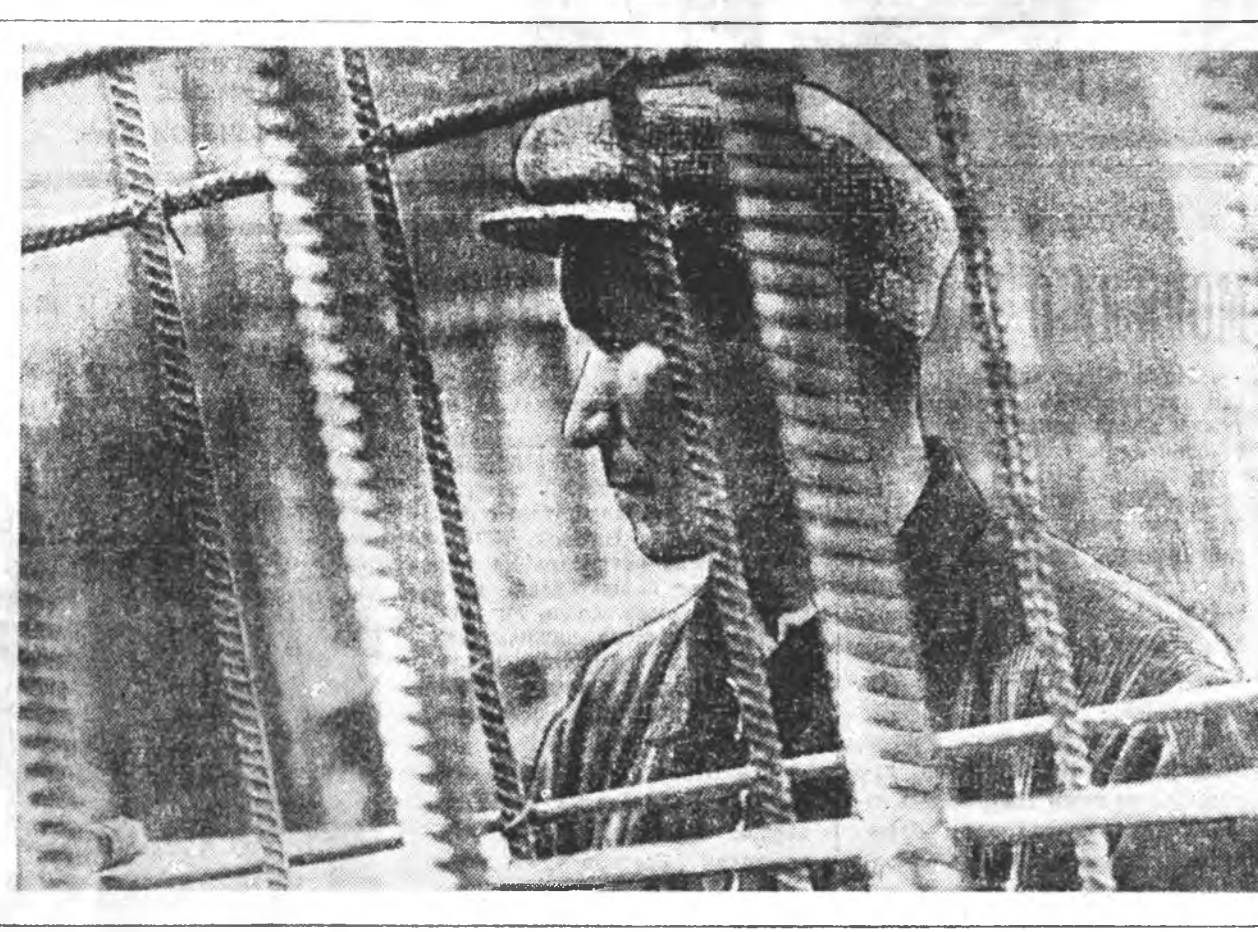
сөөндэ эдбхитэйгээр хабаадатсаа. Зунай бэлшэрини үе оёо дунда зэргээр сүүдхэдэ мал бүхэнэй шэгнүүрые манга гаран граммаар нэмэһэн. Жэшээ болгон харуулбал, Дашабыл Цыреновай даадг гүүртинхид Дээдэ-Талша гэжэ газартахи бэлшэрийдэ зүлалангаа гурба дахин нэгдхэн байна. Малаа үдэр һүнгүй адуулжа, зунай үедэ хашарагууда тус бүриниен дунда зэргээр 1260 граммаар нэмэһэн байгаа.

Мүнөө малай 6 гүүртэ холын бэлшэрийдэ гаранхай. Эдэ гүүртэнууды даангаар хүй дүршэл эхэтэй коммунист Дашабыл Балдеев хүдэлмэрийдэ. Мал адуулагшад Балмажит Шойдабаев, Дашабыл Цыренов, Ханда Гомбоева болон бусад эбэртэ боло малаа зунай бэлшэрини үедэ 1000—1200 граммаар нэмэхэ гэнэн уялга абаа.

Пархатын совхозой дүрбэлхэ отделениин малшан Даша Лотыев нигэжэ хөөрөн: «Бидэ иисэнгынхид уяраа дэмжэнэбди. Мүнөө оройнгойд 50 жэлэй оёе амжалтаар угажа байхан үе ха юм. Бишье энэндэ оройнгоо хубиты оруулалсаха. Манай гүүртин малшад зунай бэлшэрини 100 үдэр соо хашарагуудайнгаа шэгнүүрые толгой бүрини сүүдхэдэ манган граммын доош бэлшэр нэмэхэдэн»—гэжэ мэдүүлэ.

Похойн гэжэ Ярууны хойго захадэ оройдоо үзэхэлэнтэ хайхан газарта эбэртэ боло мал хаража байхан Андрей Баличев иисэнгынхидэй уяраа дэмжэхэ зуураа, харуулгажа байхан 192 толгой малайгаа шэгнүүрые сүүдхэдэ 1200 граммаар нэмэхэ байханаа мэдүүлэ.

Г. БАДМАЕВА,
Д. ДОРЖИЕВ.

ТҮҮХЭТЭ ОЙН ЖЭЛДЭ ДЭЭДЭ БҮРГУУЛИНУУД ЮУ ХЭХЭВ?

Дунда бүргуулинууды дүүргэжэ, вузнууд ба техникумүүдтэ орохо байгшад аяар эрилтүүд табигдаха ёһотой? Дээдэ бүргуулинуудта эгзэн байн бэлдэхэлэй залуушые абыхын тула юу хэхэ хэрэгтэй? Ерээдүй мэргэжлэдэ бэлдэхэ буралсалай хэрэг хайхан гэжэ нарижуулан хайжаруулха? Июниин 16-да Москвада болон дээдэ бүргуулинуудай хүтэлбэрлэхэ хүдэлмэрилэгшдэй зүблөөн дээрэ нимэ асуудалнуудта гол анхарал хандуулгад. Тус зүблөөндэ Рос-

син Федерациин, Украинин, Белоруссин, Прибалтикийн, Дунда Азин ба Закавказийн хэдэ хэдэн министрвэнүүдэй, албан зургануудай түлөөлгөшдэ хабаадаа.

СССР-эй дээдэ, тухай дунда буралсалай министр В. И. Елютин энэ зүблөөн нэхэдэ нигэжэ тэмдэглэ: Дээдэ буралсал тухаа КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудай Советэй гаргахан тогтоол арадай ажалыда шухала мэргэжлэдэ бэлдэлгын хэрэг хайжаруулха эрилтэ табила. Вузууд ба техникумүүдтэ орохо хүнүүдэ хайнаар шэлэн

абалга энэ асуудал шийдхэлгэдэ эхэ уурга дүүргэхэ байна.

Шалган абалгын комиссинуудта эрдэмтэднэ гадна, партиная ба олонитын эмхинуудэй түлөөлгөшдэ хабаадаха нэн гэжэ зүблөөн дээрэ үгэ хэлэгшэд дуралдаха. Үнэгэргшэ залуушуд хэдэ хэдэн дээдэ бүргуулинуудар мэдүүлгөнүүдэ абалгын, оролгын экзамен бариха болзорной эбдэгдэн, шанга хиналта табигдаггүй байгаа гэжэ тэмдэглэгдэ. Тогтоогдомол гуримда зүришэн, элдэб аңгэзгүүдэ таража, спорт эрхилдэг гүт, нийтын ямар хүдэл-

мэридэ, уран хайханай бүтээмэ хараадагта гэхэ мэтээр вузда гү, али техникумда орохоёо байгшаднаа асуудал ушарнууд үзэгдэдэг байгаа.

Буралсал эмхидхэлгын асуудалнууды зүбэн хэлсэхэдэ, зарим бүргуулинууд (илангаа заочно), буралсал тусб, программа, методическа заабаринууды ехээр оройтожо абалд, энэнь буралсал хэрэгтэ, студентнэрэй хүдэлмэридэ муугаар нүлөөлдэг байгаа. Нимэ дү-

тэрэшэлэн 1968 ондо орон дотроо дээдэ, тухай дунда буралсал хүжөөхэ түсүүдэ зохёхо тухай дуралдалнууд зуршан хэлсэгдэ.

Зүблөөнэй хүдэлмэрийд КПСС-эй ЦК-гай аппаратай, СССР-эй Министруудай Советэй, СССР-эй Арадай хиналтын комитетэй, Гэзгэрэлэй, дээдэ бүргуулинуудай ба научна эмхи зургануудай хүдэлмэрилэгшдэй профсоюзай ЦК-гай харюусалгата тушаалтад хабаадаа (ТАСС).

УЛААН-БААТАР. Монгол-совет арадуудай хани барисаанай бүтээмүй бин болохоор 20 жэлэй ойдо зориулагдахан Монголой болон совет фото-зурагуудай выставкэ Түбэй выставкин зал соо нээгдэ. МОНЦАМЭ—ТАСС-ай фото.

Дашдоржийн НАЦАГДОРЖ

МИНИИ НЮТАГ

Хангай,Хэнтэйн, Соёной үндэр нарууд норуунууд,
Хойто зүгэй шэмэг болохон хубшэ ууланууд,
Мэнэй, Шарга, Номинной үргэн эхэ гүбинүүд,
Магнай шэги талада хизааргүй элхэн далайнууд,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Онон, Хэрлэн, Туула—тунгалаг арюун мурэнүүд,
Олон хотодо эл болохон горхон, булаг, аршанууд,
Хүбсэгэй, Увс, Буйрын гүн сэнхир нуурууд,
Хүн, малай ундан болохон түргэн-түжэр унахууд,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Орхон, Сэлэнгэ, Хүхын үзэхэлэнтэ гоё голнууд,
Обойно-тобойно баялтай уурхайдал олон дабаанууд,
Хуушан хото, хүдөөгэй баригдажа байхан нууринууд,—

Холын газары дахигаха харгы-замуу,—
Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Холо газаруар ялалзана, сабата үндэр хушуунууд,
Хүхэ тэнгэрийн сэлмэгэндэл, сайна хүдөө хээрэнүүд,
Холын бараада харагдана, номин шобхо харьдагууд,
Хүнэй сэдхэл тэннлэгнэ, уудам амгалан талунууд,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Намжахан хоншуу ногоон малай бэлшээрдэ халбарнал,
Наашааншье — саашааншье хүлхэ тэжүүн талунууд халбарнал,
Орон дотороо дурсаараа маллалд нүүжэ үбэлжэнэл,
Алтан тарьян талада, халханда найган, хужигнал,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Балхитай хэбххэдэ найгха хэргэг нарин ногоотой,
Баруул талада миралзаха олон янзын ургамалтай,
Байн эршүүлэй сугларха байшандал сарюун байртай,
Бүлдэ, тахилта улирдалхан сүмбэр эхэ обоотой,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Хангай гүбинин талада Халха уужам нютатни,
Хүдэлмэрийн булгаар дэбэрэн, балргай, дугтай, хүдэлтэй,
Хизааргүй үргэн шэлэнүүдтэ араатан, гүрөөнэд

хүрэгөөрм мэдэтэйл,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Улган хайхан уулдаа үбгэдэймнай эдлэһэн газар,
Ура ашанар хубүүдэймнай үдэжэ байхан орой,
Табан хушуута малнууд талаараа таран бэлшэ,
Монгол арадай сэдхэллэе түрэл нютат эзэлэ,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Убэлэй хүйтэн сагта талааа эзэлээд,
Алар холуур ялалзан, шаргын мурнууды хушад,
Зунай наартай уларилда ургы сэгсэг дэлгэрээд,
Жэгүүртнэ шубууд ерээжэ, гангар-гунгар донгододог,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Алтай, Хингаанай заагарта амгалан баяжанал ором,
Аба элхмнай түрэлн алдартай, заяатай нютатни,
Алтан наранай туяада нгаагдажа тогтохон ором,
Мүнэн барын гэрэлдэ мүнхэ толорхон газарни,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Хүнэй ажабайдал мүнөө хубитай заяатай гэсэм,
Хубисалай харуул одоной мандажа суурханын мэдээжэ,
Улаан туугууд намилзан, шэнэ Монголые бүрхөө,
Улад зон урматайгаар габьяата байдал зохёно,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Хүн түрэлтэй үеһөө—хүгшэд, үбгэдэймнай үдэл,
Хайрата түрэл нютатгаа хээээ эхэ дуратайды,
Ургажа түбжэһэн бидэнэр орондоо дайсанай эрбэл,
Угтан бута сохёод хаяха хаба шадалтайды,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.
Монгол гэдэг нэрээрээ юртэмсэ дээрэ дурдуулбалд,
Монголой заяантай бидэнэй ханаа зүрхэн холбоотоо

Шэнэ байдал үндэлжэ, Эхэ ороноо мандуулбалд,
Соёл эрдэмэй бадарха түрэл хэлэнһээ нүлөөтэйл,—

Энэл даа, түрэл нютатни,
Эмжэн Монгол оройн.

МОРЯГАЙ НЭРЭ ХЭТЭ МҮНХЭДӨӨ ҮЛЭХЭ

ВЛАДИВОСТОК, (ТАСС). Хаяхан Америкын агарай дээрмэнэдэ алуулхан «Туркестан» теплоходой электромеханик, совет моряк Николай Икитич Рыбачуны хаяхан эндэ хүдөөлүүдэ.

Тарашан хубуун Н. Н. Рыбачук 30 гаран жэл соо океан далайд тамараа. Тэрэ олон тоото ажалай баатаршалга гаргаһан түүхтэй. Тэрэ хэсүү хүндэ тамаралгада яабан, аюудда оройн нүхдөө абарха хэрэгтэ эдбхитэйгээр хабаадатсаан байна.

Владивостог далайн эрьсэлхи хүүр дээрэ шаналал гашуудалай митинг боллоо. Угэ халхэн хүнүүд Н. Н. Рыбачугай ажалай алдарт зам тухай хонрөөд. Тэдэнэр Америкын агарай дээрмэнэдэ эбүүрхэлээ мэдүүлжэ, тэдэниен хатуу шөрүүнээр хэлэхэ эрилтэ табила.

туу дунданууд дабтагдаха ёһотой гэжэ тэмдэглэгдэ.

Тэрэшэлэн 1968 ондо орон дотроо дээдэ, тухай дунда буралсал хүжөөхэ түсүүдэ зохёхо тухай дуралдалнууд зуршан хэлсэгдэ.

Зүблөөнэй хүдэлмэрийд КПСС-эй ЦК-гай аппаратай, СССР-эй Министруудай Советэй, СССР-эй Арадай хиналтын комитетэй, Гэзгэрэлэй, дээдэ бүргуулинуудай ба научна эмхи зургануудай хүдэлмэрилэгшдэй профсоюзай ЦК-гай харюусалгата тушаалтад хабаадаа (ТАСС).

еспубликын медицин
хүдэлмэрилэгшэдэй
долоодохи съезд

БУРЯД ОРОНДО ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГА БА ЭМШЭДЭЙ СААШАНХИ ЗОРИЛГОНУУД ТУХАЙ

Республикын элүүрые хамгаалгын министр Л. Д. МАДЬЕВАГАЙ элдхэлхээ

Агууха Октябрийн 50 жэлэй ой
отор оройдоо 140 гаран хичээ
М. Дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ сү
мис гурванай аша түрүүн му
лан энэ түүхэтэ уларые бүхы о
рдай амжалтаа баяр баясхан
гаар тэмдэглэхэнь.

Совет хүнүүд энэ хайндэрөө уг
з байхдаа, турал Коммуни
стид, Владимир Ильич Ленин
ийн нангин дурсаадаа бүхы
хүлэ ажурхо хандуулаа.

Түүхын богонихон болзор соо
наһан ехэ амжалтанууднай м
үр бүри элхэнээр тохойн ха
дана.

Совет гүрэмнай арад зонийнго
орые хамгаалхын тула хүн тү
рүүн түүхэтэ урдын узагдэ
н ехэ хэмжээ абуулангууды
ламан бөлүүлжэ ахилһон байгаа.

Дайн байлдаанын гал хүн со
р, контрреволюцид эсэргүү т
м соогуур, ажажгара хэргээс х
үр хүндэ бархээхэлүүд соогуу
рай шэнэ общество мүчлээн тү
н. Сагаантанай, эсэрхэг түрм
шүүлэй сөрөгшүүдээ дутуугүй

ртайгаар элдэу үшүнүүд Совет
дэй залуучан республикада до
б-оон гэжэ В. И. Ленин тэмдэ
лэ байл. Тинхээ совет хүнүүд ур
д хэзээшье үзэгдөөгүй ехэ ба
ашалга гаргажа, үр бөөнөр
айн эол жаргалтай, совет респу
бликын түүхэ гайхамшагаар

нэһон мүн. Мүн тэрэ хатуу ша
нга шүүдтэ амжалтадай элүүры
е хамгаалхын шэнэ гүрмэй
рһа бууриле болшевикуудай
эрин, советскэ правительств
түүхын оморгохон дурдана.

1918 оной июль һарада Ардай
түүры хамгаалха комиссариат
туулагдажа, тэрэний түрүүн
ркомор врач-большевик Н. А.

нашко томилогдоо нэм шүү.

Тинхээ совет гүрмэй тогтоом
хүн зондо түлөөлөгүй, бүгд
эрин медицинскэ туһаламжа
туулагдажа эхилэ байл. 1919

онд дээрэ совет зоний элүүры
е амгаалхын сааманхай хара шөг
д, амалхы зорилгонууд тодорхой
тохойн.

Тэрэ гэхээр элүүр энхэ байдал
хичэ хэргэтэ асари ехэ хубил
ануд болоо. Энэ парти, про
мыслын эсэстэ суусагүй анха
л оролдолгын аша туһаар хүн
ийн материална болон соёл
ийн дээшлэлһиний шиндэ
н үлөө үзүүлэ. Медицинн
армие хүтжөө, эмнэлгэний м
агашы дээшлэ. Харба хахтай
мисн хүнүүд дунда эргээр 32 на
й наһалдаг һаа, мүнөө 70 на
й эрдэг болонхой. Бүхы орон дотор

аханарай, хүүгэдэй оройлоо 9 консу
лтаци бии байһан. Нарайла азуу
аханар бүхэнэй оройлоо 5-ниин
медицинскэ туһаламжа абадаг бай
гаа.

Совет засагай үедэ үхүүдэй
гээгдэлгэ 70 дахин үсөөрөө. Тарба
ган тахай, томо улаан, хумхаа гэхэ
мэтын үшүнүүд эсэглэн усадга
даа.

Гүрэн түрэмнай хүн зонийнго
элүүрые хамгаалха хэргэтэ саг үр
гэлжын анхарал оролдогто гаргана.

Хүдөө нутагуудта ямар ехэ хуб
илдэ болооб! Районно, участк
эево болоничанууд мүнөөнэй он
һон мөргөн зэбсэг хэргэсэлүүдээр, э
м домуудар сүм хангагдхай. Түб
тохонуудһаа хооо ажабуугшата
шыс үргэн туһаламжа үзүүлэгэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайны
үедэ гүрмэй элүүрые хамгаалгын
эмхи зургаанууд шаңга шалгалта
баржа гараа. Дайна шархатга
дтай 72 процент дэры элсэгдэһон
байхы мүн.

Дурсагдана дайны үедэ 40 мян
га гаран болонича, поликлиникэ бо
лон эмнэлгын эмхи зургаанууд сүм
һандаргадхай, 1950 ондо бу
тадаа хэргэсэлэн болхоогод, улам
үргэдэгдэжэ байгаа.

Үгэрһон 50 жэлэй турша тотор
экономико, эрдэм наука болон те
хникин хурдан түргэсөөр хөгж
һон аша туһаар элүүрые хамга
алхын материално-техникскэ түгс
үндэһе буури байгуулагдаа. Электро
ника, ядерна физика, кибернетика,
бионика болон бусад эрдэмүүд ме
дицинада алба хэв.

Болоничануудтай оро шэрээнүү
дэй тоо олоһонор.

Эмнэлхэ бэлдэхэ талаар бүхы
дэлхэй дээрэ нэгдэхэй буури ээ
лһон. Энэ талаар Буряадай Авто
номито Совет Социалист Республи
кын амжалта болото үлгэр жэшэ
болоо. Революцин урда тээ манай
эдэ эмнэлгын амаршыс хүдэлмэри
ябуулагдаггүй байһан. 1913 ондо
оройдоо 76 болоничатай, 14 врач
тай байһаид. Илэ үгэрһон мянган үх
бүүн бүхэнэй 600-ниин гээгдэлгэ
һон гэхэ.

Медицинскэ туһаламжын үзү
лэгдэгдэгүй дээрһөө олонхи хүн
зон лама, бөөнэртэ хандадаг, хара
арга хүдэлдэг байгаа.

Тухай бүридхал хэд үзэхэдэ,
1897 онһоо 1926 он хүртээр бу
раад-монголшууд тоо 19,3 процен
тээр үсөөрһон байгаа.

Совет засагай тогтоһон түрүү

шын үдэрһөө эхилдэл, халдабарита
социалина үшүнүүдтэй тэмсэл абуу
лагдаа, эмнэлгэ-хэргэсэлжын, сани
тарно-гэгээрэлэй хүдэлмэри үргэ
нөөр эмхидхэгдэ. Лама, бөөнэрэй
хорото нүлөөһөө олохон хүн сүлөө
лэгдөө.

Арһанай-венерологиин диспан
сер, туберкулез эмнэхэ диспансер,
ниотг нутагуудта хэдэ хэдэн
пунктнууд, санаториууд, шэнэ
болоничанууд эмхидхэгдэхэй.

Улаан-Үдэ хотодомнай респу
бликанскэ болонича нэгдэл. Тэндэ тус
хай отделениеүүд бии. Санаторна
авиацин, шүна абалгын, санитар
но-эпидемиологическа станцинууд,
санитарно-гэгээрэлэй байһан гэхэ
мэтэ эмхидхэгдэ.

Хүүгэдэй, аханарай консульта
цинууд, нарайалгын гэрнууд, яси
болон хүүгэдэй болоничанууд, ө
дленинүүд олоор бии болгогдэ.

1950 онһоо 1966 он болотор
болоничануудтай оро шэрээнүү
дэй тоо гурба мянгаар гэхэ гү, али
1,7 дахин олоһонор. Республикан
скэ болонича комплекс, онколог
ийн, эндокринолгын диспансер
нууд, хүдөө нутагуудта олохон
болонича шэнээр баригдаа.

Энэ талаар Сэлэнгийн аймгай
Карл Марксин, XX партсезын
парамэдо, «Эрдэм» колхозууд
илангаа ехэ эдбэй үүсхэл гаргал.
Тэднээр нутаг нутагтаа ууралла
дулаасуулагдажа, һарууд уужам
шүтүүн гэрнуудыс болхоого үгөө.
Хажангын аймгай «Первомайск
ий» совхоз, Сухарын леспримхоз, Бэ
шүүрэй аймгай «Победа» күдхээ, Му
хар-Шабарай аймгай «Эрдэм» сов
хоз болон бусад ажаһуунууд мүн
лэ барилгануудыс хэһон байһа.

Эмнэлгын олонхи эмхи зургаа
нууд санитарна транспортоор, ме
дицины мүнөөнэй хэргэсэлүүдээр
яһала хангагдхай. Санитарно-гэ
гээрэлэй хүдэлмэри һүдүлэй тээ
удам үргэн дэлсэгдэһөөр абуула
гдаа. Тухайлбал, медицинскэ ой
гуудамжын хүдэлмэри һүдүлэй тээ
хүн жэлэй турша дотор хоёр дахин
ехэ дэлсэгдэ болоо.

Хүн зоний амарха эрхөө элдэ
жэ жаргана. Жэлһэ жэлдэ хэдэн
мянган хүдэлмэриндэ, колхознигууд,
алба хаагшад оройн курорт, са
натори болон амаралтын байһан
гуудта омыдог. Республика дотор
най «Арһан», «Горнякскэ» гэхэ
мэтын курортнууд хулан.

Эдир багашууд аунай үедэ хэдэн
мянгадараа пионерэй лагериууд
та, хүүгэдэй талмайнуудта амарна.

Республика доторнай мүнөө үе
дэ 1368 врач, медициннын 5400
дунда мэргэжэлтэ, 286 провизор
болон фармацевтикууд ажаллана.

Медицинын хүдэлмэрилэгшэй
мэргэжэл жэлһэ жэлдэ дээшлэ. 1966
оной турша дотор тубей, ача
нтай баазануудта 140 гаран врач
тусхай бэлдэхэл гараа.

Тэхэтэй хамта, Буряадай респу
бликын элүүрые хамгаалгын түрүү
шын нарком А. Т. Трубачев, үн
даан хүтэлбэрлхы тушаалуудыс
даһан Н. А. Абыков, В. Р. Бо
янова тухай дурдангүй ажа бо
дохой!

Медицины эрдэмтэй түрүүшын
кандидат—бураад Э. Р. Раднаев
нэлдэ ехэ хүдэлмэри абуулыне
мүн лэ магтан дурдамаар.

Тэршэлэн хот, хүдөөгэй амхи
нуудта олохон амшал нилдэ шүл
гыгаар хүдэлжэ байдаг. Тэднэй
тоодо республиканскэ болоничын
врачууд: Жалсарев А. И., Ва
сильева Р. Р., Комарова А. А., Са
жимова П. С., Свинкина Э. А.,
Ищенко А. П., Омбова О. М. туб
диспансерһөө, венерологиин, онко
логийн диспансернуудһаа, респу
бликын санэпидстанцияһаа, Улаан
Удын болоничануудһаа хэдэ хэдэн
эрхим нүхэл ороһонор. Хүдөө н
тагуудай врачууд Баторев Р. С.
(Хяагта), Хомосова С. С. (При
байкал), Суворова Л. И. (Башуур),
нүхэл Намсараева (Сэлэнгэ), Цы
ленов Г. Т. (Задэ), Ермошкина (Се
ленгэ), Эрмеев (Баргаанай) гэг
шад алдаршанхай.

Аптекин хүдэлмэрилэгшэдһөө
нүхэр Азанова З. А. (Турантсөө то
хон) онос шалгараа.

Хүн зоний дунда хүндэтэй бо
лон медициннын дунда мэргэжэлтэ
олон.

200 врачнай Буряадай АССР-й
гайбатаа врач хүндэтэ нэрэ зэр
гэдэ хүртэнхэй, РСФСР-й тинмэ н
эрэ зэргэ 49 хүндэ олгогдонхой.

Гэбшье элүүрые хамгаалгын
ажал хүдэлмэрида горитхой дуту
дунданууд бии байһаар. Яруу
нын, Баргаанай аймгуудай амбу
латори, болоничанууд тулишэ тү
лөөр дутамаг хангагдана.

Зарим врачнуудай бэлдхал ба
татай, амбулаториуудай шүхала
хэргэсэлүүдээр дутамаг ханга
дһан дээрһээ үбшнэтэндэ хангал
гүйгөөр хандадаг, алдуу энцү гар
галз ушарууд айлрүүлэгдэ.

Олохон болоничада, ариг са
бар хангалтагүйгөөр сагидана. Му
хар-Шабарай, Түхэнэй, Яруунын, Хо

рийн тубей, Гүдлын, Этатын, На
рай болон Тайсын участково боль
ничануудта элүүрые сахиха хүдэл
мэри амаршыс тусбгүйгөөр абуу
лагдана.

Хүдөө ажахын хүдэлмэри бүхэн
өөрын үе сагай. Тинмэһөө малша
механизаторнууд болон бусад хү
дэлмэрилэгшэ уришалан үзэжэ, тэ
дэндэ зохихо туһаламжа үзүүлжэ,
мүн полевои стануудай, малай
фермэнүүдэй ариг сөөбрыс нари
наар шалгана. Тэндэ зохисотой
байн байдал хаа саг соонь хага
ха шүхала. Мүн таряашад, малча
д туһаламжа үзүүлхын тула поле
вои стануудта, бэлшэрин газар
нуудта ходоодо ошожа байха хэргэ
тэй. Гэбшье энэ талаар ехэһон д
утаглануудтайбид.

Хотонуудай хүн зондо меди
цинын туһаламжа үзүүлэлгэ зарим
тодо байжараа. Тэндэхи болонича
нуудта оро шэрээнүүдэй тоо олоһо
ор, эмнэлгын хүдэлмэрилэгшэй
мэргэжэл дээшлэ.

Гэхэ зуура, үбшэ нэргылхэ хү
дэлмэри үшөөл дутамаг абуулагда
на. Энэ талаар Туслоозерскэ хо
тодо нилдэ ехэ дутагдал бии. Тус
горой болоничанхид шахтоура
ленин захиргаанай амхиунуудай,
профсоюзай, организацинуудай
амаршыс холбоо барисагүй байла.

Үгэрһон хугасаа дотор үхүүд
тэ медициннын туһаламжа үзүүлжэ
нэгдэһон. Врачууд Катлин В. В.,
Погодаева Т. Т., Ильяков Н. В., Мо
лдованов И. А. гэгшад илангаа
шалгарал. Мүнөө онкологийн 4 от
деленинтэй диспансер барууланхай
бид.

Гэбшье үбшнөө нэргылхэ хэм
жэнууд дутамаг абуулагдаһон.
Яруунын, Хорин, Загарай ай
лгуудай участково зарим болонича
нуудай, фельдшерскэ зарим пунк
тнуудай хүдэлмэрилэгшэ хамы үх
бүүдтэ ямар туһаламжа үзүүлжэ,
ямар үр дүн туйлажа байһан су
халдаа отто мэдэхгүй байһон.

Багашууныс шанар һайнтай
эдэ хоолоор хангалтаар олохон
дутагданууд усадгаданагүй. Гу
слюозерскэ хотой һүнэй күчүн мүн
өө хүртээр нэгдэнхэй.

Республика доторхи нарайалгын
байһануудта врачууд Соснина
М. И., Рязанков Г. М., Загвадин
П. А., Барбиков Н. И., Баева А. И.
болон бусад жэшээтэ һайнаар хү
дэлдэг.

Эхэнэрүүдтэ акушерскэ туһа
ламжа үзүүлжэ эмхидхэлэй хүдэлмэ
ри сааманхай үргэдхал, медициннын
хүдэлмэрилэгшэ мэргэжэл улам
дээшлүүлжэ шүхала.

Республика дотор туберкулез
эмнэлгэ нилдэ һайжараа. Харба
1923 ондо манай энэ оройлоо 23
мэргэжэлтэ байһан һаа, мүнөө тэ
дэнэй тоо 90 болохтой. Нүхэл Дуль
беев Ф. Н., Раднаев Ч. Р., Булгаков
А. В., Мазурина Е. А., Яжиков
П. Т. болон бусад эрхимүүдэй то
до ороно.

Туберкулез эмнэхэ хэргэтэ рес
публиканскэ диспансерэй үүргэ
нилдэ дээшлэнхэй. 1950 онтой
жэшбэл, горойд хүн зоний үбшлэг
нилдэ хороо. Туберкулезһөө һаа ба
рлал эрид үсөөрөө.

Тингэһөө Баргаанай, Хяаг
тын, Сэлэнгийн аймгуудта тусхай
лан хараалдаһан хэмжэнууд дут
амаг абуулагдаа.

Революцин урда тээ манай Бу
ряад орон дотор нэгшье врач-сто
матолог үгы бэлэй. Харна мүнөө
104 стоматологтэй, шүдэнэй 48
врачтай, шүдэнэй 37 техниктай бо
лонхойбид. Энэ хэргэтэ хүдэлмэри
Засина З. А., Потехина Г. П., Сучкова
А. И. болон бусад ехэһон аша га
бшатай.

Улаан-Үдэ, Закамскэ хотонууд
стоматологичин поликлиникалууд
нэгдэнхэй. Аймгай түб болонича
бүхэндэ ортопедийн туһаламжа
үзүүлэгдэ.

Республика дотор хороо хабар
нэргылхэ, эмнэхэ талаар нилдэ ехэ
уужам хадгана. 1949 ондо манай энэ
45 оро шэрэтэй тусхай диспансер
нэгдэһон. Врачууд Катлин В. В.,
Погодаева Т. Т., Ильяков Н. В., Мо
лдованов И. А. гэгшад илангаа
шалгарал. Мүнөө онкологийн 4 от
деленинтэй диспансер барууланхай
бид.

1959 ондо республиканскэ боль
ничан дэргэте эндокринологиин дис
пансер эмхидхэ һамдид. Тэрэнэй
республикын габшатаа врач С. С.
Иричеева ехэһон туһа хүргэһон
юм.

Тэршэлэн спорт эрхилэгшэдтэ
медицинскэ туһаламжа һайнаар
үзүүлэгдэжэ болоо. 1964 ондо мүн
лэ физкультурна тусхай диспансер
тэй болоо һамдид.

Мүнөө республика доторхи пред
прияти, барилгануудар үйлдэ
рин гимнастика улам хугжана.

Ариг сөөбэй, ноогоруулгын һара
нуудыс олон хүнэй хабаадталтай
гаар жэл бүри үгэрһонэй эсэгтэ
хото болон хүдөө тохонуудтай
нилдэ бэлбосон тухалтай боложа
байһайл. Нутаг нутагуудта санита
рна 1810 пост тогтоогдэ. Тэднээр
ариг сөөбрыс сахилгын ба бусад хэм
жэнуудыс бөлүүлэгдэнь медици

нын хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэ туһа
хүргэдэг. Гэбшье энэ талаар Бар
гаанай, Мухар-Шабарай болон бу
сад аймгуудта дутуу дунданууд
үшөөл үзэгдэ.

Ниятын эдэе хоолой, худалдаа
найманай болон бусад предпри
тиуудта ариг сөөбрыс сахилгугүй, те
хнологийн гурим хангайруудга та
арамжагүй барилтанууд айлрүүлэгдэ
на. Жэшээнь, Иланга тохонхой сто
лово ехэ эмэ ялада унаа. Тэршэ
һон Улаан-Удын хүдөөгэй, Барга
анай, Кабанскын, Башуурэй аймгу
дай һу һаалин олохон фермэнүү
дэ сагаан элээн хайша хэргээр, һа
ланаар буйлуулгана, хадгалгана.
Ариг сөөбрыс ёһотой һайнаар сахи
даггүй хамтын байрануудыс зарим
һүргүүнуудта бии.

Һүүлэй жэлүүдтэ эмнэлгын эмхи
зургаанууд шүхала хэргэсэл түгс
рэлгэнүүдэр нилдэ хангагдаа. Гэ
бшье байрын багадаһан дээрһээ
гү, али ондоо шалтагаанһаа боложо,
эднээс хүсэд ашаглаагүй хэргэнууд
бид.

Мүнөө үедэ хүн зоний эрилтэ 65
аптека, аптечка 554 пункт хангана.
(1923 ондо оройлоо 4 аптекай
байһаид). Тэндэ худалдгшэдһөө нү
хэл Котельн, Н. А. Бальбуева
О. Н., Кольчугина, Малих Н. В.,
Азанова З. А. гэгшад суутай боло
хтой.

Аптекуудтай ад бараанай эрьс
сэ 1959 ондо 2,2 миллион тухар
гүй байһан һаа, 1966 ондо 3,6 ми
ллион тухаргүй болоо. Үгэрһон
жэлд ад бараанай эрьсын тусб
101,6 процент гүйсөө.

Гэбшье аптекин склад бүхы
пунктуудад өм домоор гүйсэд хан
ганатуй.

Эмнэлгын, үхүүдэй эмхи зур
гаанууд овш болон сагаан элсэгэр,
заһала болон жэмсэгэр бүри гүйсэд
хангаданагүй. Тингэһонэй асаста
тухалхай, үбшнэтэндэ зүгһөө гом
дол, мэдүүлэгтэй ороно.

Арадай элүүрые хамгаалхын та
лаар үгэрһон 50 жэл соо гайхам
шаг амжалтанууд туулагдаа. Тээ
туйһанам амжалтануудараа һанга
гаа амархайгүй, харин улам оролдо
сотой дамайлаар хүдэлжэ, дутуу
дундануудта усадхаа, хүн зонийс
бури бэлбосон зохиоор хангаха ёһо
гойд.

Элдхэлшэ үгүнөө түгсхэлдэ
нигжэ мэдүүлэ.

Партияна, совет органуудай
хүтэлбэр дор Буряад оройн ме
дицинын хүдэлмэрилэгшэ улам
һайнаар ажаллажа, Агууха Октя
брийн 50 жэлэй аларта ойе нэрэтэй
түрэтэйгөөр угтахань дамжаггүй.

Элдхэлэй һүүлээр хамагай тү
хүн Хяагтын болоничын главиа
йч нүхэр Баторев үгэ абажа,
мэддэ хабаадагшадые халуулаар
аршалба.

Совет засагай тогтоһонор 50
жэл турша дотор арадай элүүры
е хамгаалха талаар туйһанам амжа
лыс бүрдэхэ үзэхэдэ ямар аятай
нид бэ! Оморгохоор, балсамаар!

Манай Хяагта хотодомые ямар ехэ
бюлалтанууд болоо гээшбэл! Рево
люцин урда тээ энлэ, бог шорой
шадга газарай халууда, ганса биш
ын лэ болонича байһан. Тинхээ
лэ гоё гарнууд соо хүпсэ һаймаа
дтай палатанууд байрладаг һон ха.
эрэ үе сагта тоон нимархуугээр лэ
мэд зоний эрилтэ «хангадгадаг»,
амар юмхон наймааһан, байд, ноё
лй гарта байлжэ һон.

Мүнөө 40 гаран врачнуудтайбид,
милгын 500 гаран хүдэлмэрилэг
шэ коммунист ажалай удирдгай
үндэтэ нэрэ эргэн тэмдэ тэмсана.

Байра байдалаар, ээр зэмсэгээр
һала һайнаар хангагданахайбид.

Залуушууныс шэнэ мэргэжэл
түдтэ һурганбид.

Улаан-Удын ажалшад депутат
нуудай гороской Советэй гүйсэл
түүрүүлгын орлогшо нүхэр
Иванкина ендэр дээрэ гаража,
милгын бүхы хүдэлмэрилэгшэй
шал хүдэлмэридэ сааманхай амжа
лануудыс хүсбэ.

Энэ ехэ хуралдан түүхэтэ
гарыс утгуулан зарлагдаба. Арга
гүй һайн гэһэн! Элдхэлхэ, согсогол
мүмнэй дүрэн,—гэжэ тэрэ үр
гэлжүүлэ.—Туйһанам хамаг бүхы
ажалтаа хэргэсэлдмэй эмнэлгын
хүдэлмэрилэгшэдэй оруулан хубита
нэлдэ ехэ.

Нийслэлдмэй 700 гаран врач
нууд 2 мянга гаран дунда мэргэ
жэлтэ хүн зоний элүүрые хамга
лаа, ажабайлалтын эол жаргалыс
өгсөөһон. Мүн ажалын бүтээһе
нээшлүүлсэһон гэһеһе һаа алдуу
хичагүй.

Тэршэлэн промышленна пред
приятинууд дээгүүр эмнэлгэ-
хэргэсэлжын хүдэлмэри үргээр
буулагдаа. Жэшээнь, нарин сэм
ын фабрикада пехай албан һай
наа амхидхэгдэнхэй.

Хото соогоо врачнууд нүхэл Лир
ева, Савинова, Зайникова, Ла
пина болон бусад илангаа маг
танхай.

Гэбшье дутагдануудтайбид. За

рим поликлиникэнүүднай хүн зоноо
хангажа хүшэ хүрэнгүй. Жэшээнь,
хирпинсын заводай дэргэдхид поли
клиникэдэ аязар 10 предприятид
хүдэлмэрилэгшэд даалгагданхай. Тэ
рэнэй асаста ехэһон бэрхшээлүүд
тохоболоно.

Ушар тинмэһээ поликлиникэнүү
дэй хүн зонийс бригада болжөөр
хангаха арга нэбэрүүлхэнь.

Гадна зарим промышленна пред
приятинуудай хүтэлбэрлэгшэд элүү
рыс хамгаалха хэргэтэ эзэн бусад
хандана, хүдэлмэрилэгшэингоо үдээр
бүтээсэлтгөөр ажаллахын тула зо
хихо эрхэ байдал ханганатуй.
Иймэ ушарга, жэшээнь, шэлэй за
водто үбшнэтэндэ тоо олоһонор,
оһол аюулдмаше орохо баримтанууд
үзэгдэ.

Мүнөө хүртээр хото соомнай мүр
тэй һайн профилатори үгы байһаар.
Дэргэһээ боловонууд тоон хомер.

Эмнэлгын хүдэлмэрилэгшэд
ариг сөөбэй хойноһоо буулар тэм
сана. Ойгууламжын хүдэлмэри
ёһоор эмхидхэгдэй. Дирекци, захир
гаанай амхиунуудтэ зэмэ, ял тохо
һон ондоо юмшыс хэнгүйл.

Саашада тивөөй болоничанууд
дыс олоор баруулаха туһаа элүүры
е хамгаалгын министерство яаралтай
хэмжээ абаха бээ.

Республиканскэ болоничын гла
виа врачай орлогшо нүхэр Васюткин
һонирхолтой зүйлүүдыс дурдаба.

Анха түрүүн Улаан Хэрэһэн
дэй бааза дээрэ тогтоогдон рес
публиканскэ болоничанай улам үр
гэдэ. Хэдэн шэнэ отделениеүүдтэй,
кабинетүүдтэй болонхой. Жэшээнь,<

Польский Улаан Хэрэглэний туһаламжа

ВАРШАВА. (ТАСС). ОАР-ай Улаан Хахад харын бүтгэмэй хүргэхын тулада амхартга соо хэбэн шүлэн үсэгэлдэр тусхай самолёдор Канр эльгээгээ. ИАП агентстван дамжуулһанай ёһор, тэрэний Ираилийн ээрхэг түрмхэй довтолгоо хорлогдоһон хууһудта туһаламжа үзүүлхын тулада Польшын Улаан Хэрэглэний бүтгэм эльгээгээ.

Израилийн ээрхэг түрмхэй довтолгын хойшолонгууд

ДАМАСК. (ТАСС). Сирийн Улаан Хахад харын бүтгэмэй хуулига мэдэһэнэй ёһор, Сирийн урда талада Израилийн ээрхэг түрмхэйшүүлэй эзэмдэһэн газар шотатуудһаа намнагдаһан хүчүүдэй нийтэ тоонь июниин 17-до 75 мянган хүн болоод байба. Тэдэһэнэ 35 мянган хүнийн хургуулинуудта, гүрэн-гүрын нийтэн эмхи зургаануудта байрланхай. Тинхэдэ 25 мянган хүн ооһэднгоо түрэлхид болон таниха айшгуудта байрлана. Улгээш 15 мянган хүнийн сагаан талада хоножо, мүнөө хүрэтэр орохо гэрүл зобожо абана.

Уласхоорондын эрхэ ёһо тооногуй

КАИР. ТАСС-ай көр. А. Кислов нигэжэ дамжууна: Бүхы дэлхэйн олонийтын нүүдэй үедэ шанга эрилтэ табигһан дээрһэнэ Израилийн засаггархын элһэн сүл гүбидэ зобожо айна. Египтэдэ солдагуудыг бадарха болон абарха үргэн ехэ кампань абуулжа эхилжэ тухай уласхоорондын Улаан Хэрэглэнийг самолёдуудта болон вертолётуудта зүбшөөрөл үгэхэ баатай болоо.

Халуунда шатаһан элһэн далай соо заагагүй хосорхо байһанаа уласхоорондын Улаан Хэрэглэний бүтгэмэй ашаар амияа абал.

Улам эхээр ханаашархадаг болоо

ЛОНДОН. ТАСС-ай корреспондент Н. Турнентон нигэжэ дамжууна: Израилийн ээрхэг түрмхэй довтолгоо туһамаршан болоһон орунуудта эсэргүүсэн, араб гүрэнүүдэй абан хамжаа-нуудай али бодо харагдажа байһан дээрһэнэ Английн наймааша болон туһалтадай дунда улам ехэ шуула хөмөрөөн боложо байна.

Англи худар нефть абуулхагүй гэхэн араб гүрэнүүдэй хоримжолго, мүн Арабуудай Нагадэмал Республикын Суэцкэ каналыг хаан ушар хадаа орон доторнай бин бүхы нефтийн ноос хэдэ шэнэи сагта хүрэхэ гээдэ, Африкы тойрожо алар холлоһон Персидскэ булан тохойн оршон-хоо нефть асарха болоо хаа, хар ехэ гаргаша хэгдэхэ гэжэ Англин засаг баригшад тон назаагаа зобонги болоо.

Хэрбэ Израилийн ээрхэг түрмхэй довтолгоо хэгдэхэ урид, Персидскэ булан тохойн оршон-

хоо Англи руу түүхэй нефть асархада, тоноо бүхэн 32 шиллэ болдог байгаа хаа, мүнөө Суэцкэ каналыг хаадаһанай нүүдээр, 95 шиллэнг сөнгэй болонхой.

Израилийн далдлан орунуудай правительстванууд хадаа энэ хоримжолыг болоулаа гү, али нударуулын тулада араб орунуудыг баахдаа гэжэ али болохо хүсэлэл гаргана. Тинхэдэ ерэхэлээр, тэдэнэр ооһэднгоо ашаг түһыг аршалхааа гална, мүн Израилийн ээрхэг түрмхэй довтолгын үр дүнгүүдыг бүхэлхэ хэрэгтэ туһалха гэнэ.

Мүн тинхэдэй хамта, элдэһын арта мэхэ хэжэ, араб орунуудта хамалта түрхтэ үзүүлжэ гэхэн нэгдэхэ хэгдэнэ. Советскэ Союз гэжэ энэ ушарыг хамбаашалал, олзо намнажа, баруун гүрэнүүдтэ, тэрэ тоодо Англидэ, нефть абаашаар бэлэн байна гэжэ напатай худал хуурмаг үгэ Лондондо тараһан байха юм.

Правительствата тусгаар эрхэ түлөөлэлгэ олгобо

ПАРИЖ. (ТАСС). Францын Национальна суглаан урдын парламентын эрхэ мэдэлдэ байһан экономическа болон социальна халбаринуудтай тусгаар эрхэ түлөөлэлгэ мүнөө правительствата олгохо тухай тэрэнэй табиан эрилтыг хангаһан байна.

Правительствын эрилтын социальна талаар харша шэнжэ шанартай байһан дээрһэнэ, түр ороной үргэн олзон ажалал эзэһын буруушаһан байгаа. Францын Коммунист партия парламентска бүлэгүүд, мүн зүүнэй

үзэлтэнэй демократическа болон социальна федерацинууд правительствата эрилтэ найдаһан үзүүлжэгүй гэхэн хамтын резолюции оруулаһан юм. Тэдэ тэрэний баталан абахын тулада минл долоон голос дутаһан байба. Национальна суглаанай баталан абаһан энэ хуулийн проектын сенат хоёр дахин буруушаһан байна. Тийн гурбадаха голсоваһанай нүүдээр лэ национальна суглаан правительствын табигһан эрилтыг баталба гэжэ.

үзэлтэнэй демократическа болон социальна федерацинууд правительствата эрилтэ найдаһан үзүүлжэгүй гэхэн хамтын резолюции оруулаһан юм. Тэдэ тэрэний баталан абахын тулада минл долоон голос дутаһан байба. Национальна суглаанай баталан абаһан энэ хуулийн проектын сенат хоёр дахин буруушаһан байна. Тийн гурбадаха голсоваһанай нүүдээр лэ национальна суглаан правительствын табигһан эрилтыг баталба гэжэ.

Баруун Германи Израильда туһа хүргэнэ

БЕРЛИН. (ТАСС). Араб орунуудта эсэргүү Израилийн ээрхэг түрмхэй дай бэлдэхэ талаар Баруун Германин зонхилогшодой үүргыг «Нойс Дойчланд» газетэ элриүүлнэ. Израиль экономическа ехэ туһаламжа ФРГ-һа абан байһана гэжэ газетэ тэмдэглэнэ. 1952 ондо Люксембургта ФРГ Израиль хоёр

рой хоорондо хэлсэн баталагдажа, тэрэ хэлсэнэй ёһор 14 жэлэй туршад нийтэ дээрэ 3 миллиард 570 миллион марка Израильда түлэгдэһан байна.

1963—1964 онуудта Бонн үшөө 400 миллион марка нэмэри ээлэ Израильда үгэһэн юм гэжэ «Нойс Дойчланд» газетэ тэмдэглэнэ. 1965—

1966 онуудта Гель-Аншта 235 миллион марка үгэхэ тухай ФРГ Израиль хоёрой хоорондо шэнэ хэлсэн баталагдажа.

Нюуса хэлсэнэй эсэстэ Кизингерай правительствэ 1967 оной мартда 2 миллиард марка хэмжээнэй олон жэдэй шэнэ экономическа туһа Эшкөлей правительствата үзүүлэ.

Бүхы орунуудай ажалшадые ВФП уряална

ПРАГА. (ТАСС). Кубатай ханалаа нэгдэлхын Уласхоорондын үдэр — июлиин 26-най дашарамда профсоюзудай Бүхэдэлхэйн федераци бүхы орунуудай ажалшад болон профсоюзудта хандаһан уряа туһалгада гэжэ ЧТК агентствэ мэдэглэнэ.

Энэ үдэр Кубын арад Монка-

да хэрэмдэ довтолһонийнгоо 11 жэлэй ойе найдмалхэ юм. Энэ довтолгоо хадаа Эхэ ороноо сүлхэн түүлэ, Батистын засаг захиргаанда эсэргүү Кубын арад иналтата тэмсэлэй шуухал шата болоо һэн гэжэ уряа дотор тэмдэглэгдэнэ.

Профсоюзудай Бүхэдэлхэйн федераци ажабайдалтай алиһа

налбаринуудта Кубын худалмаришан алгийн толоотоо амжалта ба туйлтануудыг найшаагад, империализмын худхалаа мэхыг, хороо балмад аашыг элриүүлэ, Кубынаа аха дүүнэрыг үшөө дахин эдэлхитэйгээр дэмжэхыг бүхы орунуудай ажалшадые уряална.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Дутын Зүүн зүгтэ Израилийн ээрхэг түрмхэйшүүлэй үүдхэднэ дайн Израилийн дай жүрөөдөгшэдэй ээрхэг түрмхэй шунахайралыг дохоннуур дэмжнэ дээрһэнэ болон дэлхэйн энэ райондо аюулта байдал нүжэрлэһэн гэжэ эртэһэн нээ һаргылажэ байһадые эсбэшгүй хоёр тала болгон хубаарна.

Араб орунуудта Тель-Авив бүхы сэрэгүүдээрэ гэнтэ довтолжо, сэг зуура булшо байдалтай болоһон байна. Израилийн сэрэгүүд Синай хахад аралыг дайлан абажа, Суэцкэ каналай эрьдэ хуоро, Иерусалимдхи арабуудай хуныг эзэмдэ, Иордани ба Урда Сирийн зарим районуудыг булган абаа.

Мүнөө буудалдаан ажалханай, гэбэн Израилийн ээрхэг түрмхэй ааша үргэлжлэһөөр. Дутын Зүүн зүгтэй үйлэ хэрэгүүд шэнэ, урданайхааа дутуугүй хура, хатуу шанга шатадаа ороной байна. Израилийн зонхилогшод ба империализм нэгэ амин этэгдэдүүд мүнөө хороо мэхэ гаргажа эхилэ. Тийн тэдэнэр урда табигһан зонхилогшод бөөдүүлхыг оролоно. «Израиль мүнөө тон урын зүгтэй табигна. Тэрэнэ юуб гэхэдэ, сэрэгтэй пленэйдхиде абангүйгөөр, араб орунуудай сэрэг суурьыг бута сохбод, эзэмдэһэн газар дээрһэнэ гаргажа ошонгүй, эблэрэлтэ тухай хэлсэ хэжэ зонхилогшод» — гэжэ хэтэрһон муухай ээрхэг түрмхэйшүүлэ үмэгшэлдэг «Нью-Йорк таймс» газетын шэнжэлэгчэ Джеймс Ресстон газетэдэ хуулан бэшэ һэн.

Хүршэ араб гүрэнүүдтэ эсэргүү, нарин нягтар болдөгдөн ээрхэг түрмхэй абуулгадаа эхилхэдэ, Израиль ба тэрэнэй империализм харгалзан гансахан да шэнэ газар булган абажа зонхилогшод табигһан мэдэжэ. Тэдэнэр арабуудай нацио-

нально-демократическа хүдэлөөндэ шанга сохило хэжэ, Дутын Зүүн зүгтэ тогтоһон түрүү ёһо гүрмүүдыг унагааха, энэ райондохы хүснүүдэй хубааралтыг хубилгаха гэхэн холын хараата, нюуса зонхилогшод табигһан байна. Колонитэ байдал дахад нэгдэхэ гэжэ эрмэлзэһэн хороо этэгдэдүүдэй дүлбүүр түсбэ буруу хүрөө. Зарим муухай ээрхэг түрмхэй абуулгын эсэстэ ОАР-ай, хүршэ бусад гүрэнүүдэй сэрэгтэй горитойхон гээдэлтэ оробшыг наань, тэмсэн болоһон араб арадууд бүхы доо политическа талаараа хатуулаһан байна.

Политическа хүснүүдыг элсүүлэн гулдиха хэрэгтэ нийтэ хүн зоний асар ехэ нүүлэн элэ үдэрнүүдтэ хэзэ хэзэһэнхидэ ехэ болоо. ОАР, Сири ба бусад араб арадууд өөрынгоо правительствыг тойрон, улам нягтаржа жагсажа байна.

Энэ райондо империализм эсэргүү олонхи гүрэнүүдэй хараа бодоло халтаран нэгдэлтэ Дутын Зүүн зүгтэй шэнэ эрхэ байдалай бэлэ нэгэ шуухал баримта болоо. Араб орунууд Дутын ба Дундаа Зүүн зүгтэй районохы уласхоорондын политическа мүүдэ үзүүлжэ ехэ хүсэтэй байрлалыг элриэ. Энэныг олон байрлалнууд — Израилийн ээрхэг түрмхэй абуулгыг дэмжэлэг империализм гүрэнүүдтэ араб орунуудай нефть худалдахаа асархан ушар. Холбоото Штадуудтай ба Англитай олонхи араб орунуудай дипломатическа харилсаагаа талалһан ушар — гэршэлнэ.

Каир, Дамаск болон араб орунуудай бусад нислэл хотонууд дайн байдалдаа урдагуудайн шалтаглан мүнөө тон наринаар элриүүлжэ, нүүдэй үшлэй үйлэ хэрэгүүдтэ тобиолол хэжэ байна.

Хүдөөгэй залуушуулай анхаралда

Мүнөө Буряадай хүдөө ажамхын институтта хураха шэнэ студент-нэрыг абаха бэлдэхэ хэдэгжэ байна. Энэ жэлдэ институттай нэгдэхэ курста 600 хүн абтаха, тэрэ агрономическа болон ветеринарна факультетүүдтэ 150—150, мүн зоотехническэ, экономикын, хүдөө ажамхын механизацион факультетүүдтэ 100—100 хүн абтаха юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ шалгалта бариха программа тодорхойлодожо, институтта орохо дуртайшуулыг бэлдэхэ тусгаар курсанууд эхилхэдэгжэ байна.

Институт дүүрэгтэ гаригшад ямар мэргэжэлтэй болохо байна? Институт дүүрэгтэ, хураалалыг программыг дууһан үзөөд, гүрэнэй шалгалтыг наймаар барихыг шалгалтан хүчүүд эрдэмт агроном, эрдэмт агрономик-хүрхэ шэнжэлэгшэ, ветеринарна врач, эрдэмт зоотехник, шүүбүрэн ажамхын эрхлэхэ эрдэмт зоотехник, агроном-экономист, тоо бүрдүхлөөр экономист, хүдөө ажамхын машиннар инженер-механик эрэгтэй мэргэжэлтэ болохо гараха.

Монгол институт дүүрэгтэ гарган хүчүүд мүнөө Шэтэн областын, Буряада АССР-ай, Эрхүүгэй областын, Тувадай АССР-ай колхоз, совхозуудта мэргэжэлтэ, хүтэлбэрлэгшэдөөр хүдэлнэ. Тинхэдэ ветеринар, зоотехник, мэргэжэлтэ, зарим хүчүүдтай Алс-Дурна зүгтэ, Дунда Азида, Советскэ Союзай бусад нотагуудар ажаллана. Нилээд олон нүхэндэй партины, советскэ болон бусад эмхи зургаануудта хүтэлбэрлэхы туһалада дэбжүүлэгдэнхэй. Институт дүүрэгтэ зарим хүчүүдтэ нарын зоотехник-мэргэжэлтэ, эмхи зургаануудта, дэдэй хуруулинуудта хүдэлнэ. Тэдэнэй олонхи эрхлэхэ кандидатүүд, докторнууд болонхой. Багшанарай хадаһын шахуу нэгдэнхэй хурагшад байһан юм.

Факультетүүдтэ дүрбэн жэл 4 хараа — дүрбэн жэл 8 хараа хуража гараха байна. Студентүүдтэ гэр байраар яһаа хансагдаһанай. Толоово биш. Наймаар хуража байһан хүн гүрэнэй тэдхэмжэ-стипенди абадаг. Жэжэнь, нэгдэхэ — дүрбэдхэй курснуудта харын 35 түхэнгэ, тобоодахы курсда—40 түхэнгэ абаха шаардлагатай. Эрхмн наймаар хурагшад гол стипендиһээ 25 процент хуура абаха.

Эндимнай хураалалыг томо байһан биш. Тэрэнэ соомыг шухала түхээрлэлэ, хэрэгсэлэгэ түгээс аудитори, лабораторинууд байха. Хурагшадтай хэжээ үнгэрэгдэжэ

МАНАЙ ИНСТИТУДТА ОРЫТ!

Тэд институтта хайшан гэжэ орохо?

Манай ором соо тогтоогдоһон гуримай ёһор дэ дунда хуруулыг дүүрэгтэ 35-һаа дээшэ бэшэ наһатай, институтта орохо шалгалта найм бариха шадаһан хүчүүд абтаха, харин заочно отбеленид наймаа талаар хураалал үзэ. Тэршэлэн хүдэлжэ байһан газарһаа гү, али хуруулиһаа найм сэнэлэтэйгэ характеристик асарһан хүнүүд институтта абтаха. Орохо зон шэнэ юмхүүдээр шалгалта бариха юм. Агрономическа, ветеринарна болон зоотехническэ факультетүүдтэ орд хэлэн ба литература (зоохбожо бэшэлээр), хими (сээжээр), физик (сээжээр); хүдөө ажамхын механизацион факультеттэ — орд хэлэн ба литература (зоохбожо бэшэлээр), хими (сээжээр), математика (бэшэлээр ба сээжээр) шалгалта үгэхэ юм.

Өөрынөө шэлэжэ абан мэр-гэжээр 2 жэлһээ бага бэшэ бол-гоор хүдэлэн, сэрэгтэй албанһаа табигдаһан, колхоз, совхозуудһаа хураһын тула эльгээгдэнхэн хү-

чүүд гургушын ээлжэндэ абтаа байна. Институтта орохо тухай мэдүүлгэ июлиин 1-һээ 31 болотор абтаха, абтаха шалгалта—эцгын 1-һээ 20 болотор үргэлжлэхэ, шалгарһан зон августын 20-һоо 25 болотор студент болоон оруу-лагдаха юм.

Энээндэ ямар документ хэрэг-тэйб гэхэдэ, дунда хуруулыг дүүр-гэһэнэй аттестат гү, али димло (бодоторнь), өөрынэ намтар, тү-дэлжэ байһан газарһаа гү, али хуруулиһаа характеристика, бэвэн элүүр тухай медицинскэ асарһаа, 4 фото-зураг. Үйлэдбэр-дэ хүдэлһэн хүн тэрэ газарһаа тусхай үнэмшлэл абадаһа болохо.

Манай институттай адрес: Улаан-Үдэ город, Пушкинэй үйлсын 16-дахы ээр, Буряадай хүдөө ажамхын институт гэжэ байха.

Нүхэд! Хүдөө ажамхандай эрдэм мэргэжэлтэй хүнүүд улам олон хэрэгтэй болохо байна. Ин-ституттаманай орохо, олон түһе-гай, ноникшыг мэргэжэлтэй боло-хот. Эрхмнэйг хүлээнзбхи.

В. ПРЕОБРАЖЕНСКИЙ. Буряадай хүдөө ажамхын институттай ахалтага багша.

ХОЛЫН ЗҮРГЭ ХАРТЫ-ГААР.

Уһа голой эрьсээр, уула хүб-шөөр зурһан наринхан зүрөөр оро уһанан залуухан басаган таг-гуула. Оршон тойрон гайхалтай байһан үзэсхэлэн: шугы, хүб-шын хуушөөр харьялаа горхон-дой шааха хаа хаанаһаа сонс-тоһон хууһын дуунтай нэгдэжэ, хүжэ уйнаа соо манарһан холын сумбар уулануудар суураатаха-дал гэнэ. Басаганай гэдхэл зүр-хэн баяраар, энэ хангай сагай хүжэм дуугар халинги.

...Улаан-Үдэдэй хүдөө ажалын техникум дүүргэһэн мэргэжэлтэ Буряада оройн алимны хилээр нотагта ажаллажа байла.

Тус техникумыг амжалтатайгаар дүүргэһэн Светлана Дармаева ветеринарна фельдшерэй димло абханаһааа удаа холын хойто Баунт нотаг ажаллахаар ерээ байл. Тара гэгээр тэбхэ жал үнгөрөө. Баунтын аймгай заха нотагуудтай нагдана оршолго «Путь к коммунизму» колхозой Ресонинскэ ветеринарна пунктэ дашаа ажаллаһан Света басаган колхозой мал хүрэгтэ үзэхэ хэрэгтэ өөрынгоо ехэхэн ху-битыг оруулна. Тингэжэ үнгэрэгшэ үбэлжэлтэ, шэнэ түл абагыг андах малчид гарза хорло-тогчигөөр үнгэрөө.

Намарай харгалһан ольбонг-шэ, үбэлэй нарин жабартаншэ хайраар хатуу халхынаныг эч дэмэ газаргаалат, халхын ферм-нүүдээр үргэлжэ абажа эрьдэ байдаг Светлана Дармаева таг-дах малчид өмөгөөр малча-даг.

Зураг дээр. С. Дармаева холын фермэ зорихо байна. АВТОРАЙ фото.

ПРАВДА БУРЯТИИ Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгдэхы хуудананда: Агуу-ека Октябрийн 50 жэлэй ойи хүн-дэлдэдэ гэхэн рубрика доро ин-формацинууд. «Тарашадай дали-та нүхэд» гэхэн фотопортрет. ТАСС-ай материалнууд.

Хойрдохы хуудананда: «Совет-могил хани барисаһанай нара» гэхэн рубрика доро А. Халхоловай «Аха дүү аралтай» хэжэ мүнхэ-дөө» гэхэн статья. И. Прихольны статья. Фотоинформаци. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахы хуудананда: хилин саанаһаа мэдээлэл. Республикын медицинһын хүдэлбэрлэгшэдэй до-лоодохи съездын материалнууд. Дүрбэдхы хуудананда: нотаг байртай нонин. Соносколнууд.

Хайрата хүбүүн Станиславийн усадла дайрагдажа наһа бар-наһан, ВТО-гой Буряадай от-деленин правлени РСФСР-ай габьяата артистка М. Н. Сте-панова, Буряадай АССР-ай габьяата артист П. Н. Николаев гүнзэгы шаналааа мэдүүлнэ.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанскай мэдээсэһэнэй ёһор, мүнөөдөр рес-публика доторнай дулаан байа, зарим газарта аадар орохо. Байлшадар 13—18, бэшэ нотагуудта 21—26, Улаан-Үдэдэ һунидөө 8—9, үдэртөө 25 градус дулаан байхаар хүлээгдэнэ.

Июниин 21—22 үдэрнүүдтэ са-зуурын аадар зарим газарта ор-хо. Хойто аймгуудта үдэртөө 18—23, урда нотагуудта 22—27 гра-дус дулаан байхаар багсаагдаа.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЭВ.

Хайрата хүбүүн Станиславийн усадла дайрагдажа наһа бар-наһан, ВТО-гой Буряадай от-деленин правлени РСФСР-ай габьяата артистка М. Н. Сте-панова, Буряадай АССР-ай габьяата артист П. Н. Николаев гүнзэгы шаналааа мэдүүлнэ.

Хайрата хүбүүн Станиславийн усадла дайрагдажа наһа бар-наһан, ВТО-гой Буряадай от-деленин правлени РСФСР-ай габьяата артистка М. Н. Сте-панова, Буряадай АССР-ай габьяата артист П. Н. Николаев гүнзэгы шаналааа мэдүүлнэ.

Хайрата хүбүүн Станиславийн усадла дайрагдажа наһа бар-наһан, ВТО-гой Буряадай от-деленин правлени РСФСР-ай габьяата артистка М. Н. Сте-панова, Буряадай АССР-ай габьяата артист П. Н. Николаев гүнзэгы шаналааа мэдүүлнэ.

Хайрата хүбүүн Станиславийн усадла дайрагдажа наһа бар-наһан, ВТО-гой Буряадай от-деленин правлени РСФСР-ай габьяата артистка М. Н. Сте-панова, Буряадай АССР-ай габьяата артист П. Н. Николаев гүнзэгы шаналааа мэдүүлнэ.